

**PUBLICZNE GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II
W ZAREBACH KOŚCIELNYCH**

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA**

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Dokument ten jest tworzony na potrzeby placówki na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 sierpnia 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (DzU z 2010 r. nr 156, poz. 1046).

1. Przedmiotowy System Oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO) Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zaręczach Kościelnych.
2. Niniejszy dokument stanowi załącznik do WSO Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Zaręczach Kościelnych.
3. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów i rodziców o zasadach oceniania semestralnego i końcoworocznego oraz o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego programu nauczania, a także o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
4. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań ogólnych, a także w czasie konsultacji indywidualnych. Informacja o ocenach jest także dostępna w dzienniku elektronicznym po zalogowaniu.
5. Informację o planowanej ocenie niedostatecznej lub nieklasyfikowaniu ucznia podaje się uczniowi i rodzicom **2 tygodnie** przed klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej i **1 miesiąc** przed klasyfikacyjnym- końcoworocznym zebraniem rady pedagogicznej.
6. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć, za co i jaką ocenę otrzymał.
7. Ocenie podlegają:
  - a. Sprawdziany wiadomości i umiejętności po każdym zrealizowanym dziale, zapowiedziane tydzień wcześniej i z podanym zakresem.
  - b. Sprawdziany po zrealizowanym 3 tematów tzw. kartkówki.
  - c. Sprawdziany po zrealizowanym 1 temacie tzw. kartkówki.
  - d. Praca na lekcji –wypowiedzi ustne, praca w grupie oraz ćwiczenia indywidualne.
  - e. Aktywność, jakość i efektywność pracy na lekcji (za 3 plusy- ocena bdb, za 3 minusy- ocena ndst).
  - f. Prace domowe.
  - g. Prace nieobowiązkowe wykraczające poza przewidywane wymagania.

- h. Osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych obejmujących zakres przedmiotu.
  - i. Prowadzenie zeszytu i zeszytu ćwiczeń , za zaległe nieodrobione prace domowe uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. Uczeń jest zobowiązany prowadzić zeszyt przedmiotowy. W razie nieobecności powinien mieć uzupełnione notatki na drugą lekcję od momentu powrotu do szkoły.
9. Uczeń powinien być przygotowany do każdej lekcji z 3 ostatnich tematów.
10. O każdym sprawdzianie uczniowie są informowani z tygodniowym wyprzedzeniem.
11. Sprawdziany są obowiązkowe. W razie nieobecności trwającej łącznie przynajmniej tydzień uczeń zobowiązany jest w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły do jego zaliczenia, w przypadku krótszej nieobecności termin ten wynosi 1 tydzień.
12. Sprawdzian z trzech ostatnich lekcji- 15 minutowy jako forma bieżącej kontroli wiadomości i umiejętności obejmuje swym zakresem maksimum trzy ostatnie tematy.
- a. Sprawdzian jest zapowiadany jedna lekcję wcześniej,
  - b. Sprawdzian powinien być oceniony i oddany w ciągu tygodnia,
  - c. Sprawdziany nie podlegają poprawie,
  - d. Ze sprawdzianu nie zwalnia wylosowany przez ucznia „szczęśliwy numer”.
13. Sprawdzian z ostatniej lekcji „kartkówka” 10-15 minutowy jako forma bieżącej kontroli wiadomości i umiejętności obejmuje swym zakresem tylko ostatni temat lekcji.
- a. sprawdzian nie jest zapowiadany,
  - b. sprawdzian powinien być oceniony i oddany w ciągu tygodnia,
  - c. sprawdziany podlegają poprawie,
  - d. ze sprawdzianu zwalnia wylosowany przez ucznia „szczęśliwy numer”.
14. Prace pisemne oceniane są wg skali:
- a. 0% - 29% niedostateczny
  - b. 30% - 49% dopuszczający
  - c. 50% - 74% dostateczny
  - d. 75% - 89% dobry
  - e. 90% - 100% bardzo dobry
  - f. 100%+ zadania dodatkowe- celujący
15. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu w ciągu 1 tygodnia od momentu poinformowania go o jej otrzymaniu. Obowiązują obie oceny: ze sprawdzianu i z jego poprawy.
16. Stwierdzenie niesamodzielnej pracy pisemnej na lekcji lub w domu skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości jej poprawy.

17. Każdy uczeń zobowiązany jest w ciągu roku szkolnego przygotować przynajmniej jedną prezentację z RKO.
18. Za aktywność uczeń może otrzymać plusa. Trzy plusy oznaczają ocenę bardzo dobrą.
19. Prace pisemne na życzenie ucznia bądź rodzica są udostępniane do wglądu w szkole (prace uczniów nie mogą być kserowane).
20. Uczeń ma tydzień czasu na nadrobienie materiału z powodu krótkiej nieobecności lub 2 tygodnie po dłuższej nieobecności.
21. Jeśli uczeń jest nieobecny tylko w dniu w którym jest lekcja powinien na bieżąco nadrobić zaległość

Formy podlegające ocenie:

- a. Sprawdziany wiadomości i umiejętności po każdym zrealizowanym dziale, zapowiedziane tydzień wcześniej i z podanym zakresem.
- b. Sprawdziany po zrealizowanym 3 tematów tzw. kartkówki. (15-20 min)
- c. Sprawdziany po zrealizowanym 1 temacie tzw. kartkówki. (10- 15 min)
- d. Praca na lekcji – wypowiedzi ustne, praca w grupie oraz ćwiczenia indywidualne.
- e. Aktywność, jakość i efektywność pracy na lekcji (za 3 plusy- ocena bdb, za 3 minusy- ocena ndst).
- f. Prace domowe.
- g. Prace nieobowiązkowe wykraczające poza przewidywane wymagania.
- h. Osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych obejmujących zakres przedmiotu.
- i. Prowadzenie zeszytu i zeszytu ćwiczeń , za zaległe nieodrobione prace domowe uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
- j. Odpowiedzi ustne.

Odpowiedzi ustne (przynajmniej raz w semestrze)

- Odpowiedź ustna może mieć miejsce po każdej lekcji danego przedmiotu. Jej zakres obejmuje problematykę trzech ostatnich zajęć.

Formy pisemne:

- Kartkówki (10- 15min) obejmujące materiał z ostatniej lekcji- nie są zapowiadane.

- Kartkówki (15- 20min) obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji- są zapowiadane tydzień wcześniej.
- Prace klasowe, testy, sprawdziany podsumowujące poszczególne działy- zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem. Poprzedzone są lekcją obejmującą powtórzenie i utrwalenie materiału.

Konsekwencje niesamodzielnej pracy ucznia w czasie sprawdzianów pisemnych:

- Przez niesamodzielną pracę należy rozumieć min.: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie, korzystanie z niedozwolonych pomocy naukowych, sprzętu technicznego np. telefonów, nadajników, itp.
- Pierwsze „przyłapanie” ucznia na niesamodzielnej pracy- upomnienie.
- Drugie „przyłapanie” ucznia na niesamodzielnej pracy- obniżenie oceny.
- Trzecie „przyłapanie” ucznia na niesamodzielnej pracy- otrzymanie oceny niedostatecznej oraz zakończenie pracy.

Aktywność, wkład pracy na lekcji:

- Wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej (krótkie wypowiedzi na lekcji, praca w grupie, udział w ćwiczeniach i pokazach, obserwacja doświadczeń i wyciąganie wniosków itp.). Będą oceniane za pomocą tzw. „plusów” zapisanych w zeszyte lub dzienniku. Uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy.
- W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji uczeń otrzymuje, ocenę bardzo dobrą lub dobrą w rubryce „aktywność”- bezpośrednio- z pominięciem plusów.
- Uczeń, który nie uczestniczy aktywnie w lekcji, nie wykazuje zainteresowania tematem, dezorganizuje prace na lekcji otrzymuje minus. Uczeń otrzyma ocenę niedostateczną, gdy zgromadzi trzy minusy.

Umiejętności doskonalone w domu (praca domowa).

- Za brak zadania domowego uczeń otrzymuje „minus”.
- Za brak kolejnej pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną w rubryce „praca domowa”.

Zeszyt przedmiotowy

- Zeszyt przedmiotowy jest obowiązkowy i może być sprawdzany jeden raz w ciągu semestru.

Na ocenę za prowadzenie zeszytu przedmiotowego wpływają:

- poprawność i systematyczność w zapisie notatek,
- wklejanie kar pracy, ćwiczeń z lekcji,

- walory estetyczne, zapis tematów lekcji, numerów jednostek lekcyjnych oraz dat, opracowania graficzne,
- zadania domowe,
- Brak zeszytu przedmiotowego w przypadku, gdy była zadana praca domowa, zostaje odnotowany jako „minus” za brak zadania domowego.
- W przypadku otrzymania karty pracy (ksero) podczas zajęć uczeń ma obowiązek wklejenia jej pod tematem lekcji. Brak wklejonej karty zostaje odnotowany jako „minus”.
- Otrzymanie przez ucznia trzech minusów jest równoznaczne z oceną niedostateczną wpisywaną do dziennika.

Prace dodatkowe.

- Opracowanie referatu, pomocy multimedialnych na zadany temat, opracowania oparte na innych źródłach niż podręcznik, plansze, rysunki, pokazy- uczeń otrzymuje ocenę w skali celujący – bardzo dobry – dobry – dostateczny – dopuszczający.
- za czynny udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach, pokazach dla całej społeczności szkolnej lub międzyszkolnej uczeń otrzymuje **ocenę celującą**.

Kryteria oceniania:

W przypadku wypowiedzi pisemnych przyjmuje się skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:

- niedostateczny   0 – 29 %
- dopuszczający   30 – 49 %
- dostateczny   50 – 74 %
- dobry   75 – 89 %
- bardzo dobry   90 – 100 %
- celujący   100 % + zadania dodatkowe

Nieprzygotowanie do lekcji.

- Uczeń ma prawo do zgłoszenia przed lekcją, bez żadnych konsekwencji raz w semestrze tzw. nieprzygotowanie do lekcji (z wyjątkiem zaplanowanych sprawdzianów, kartkówek oraz lekcji powtórzeniowych).
- Nieprzygotowanie musi być zgłoszone na początku zajęć przez dyżurnego.

Ocena semestralna/ roczna.

- Klasyfikacji semestralnej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, uwzględniając „wagę ocen”.

- Większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów i testów, odpowiedzi ustnych oraz oceny z praktycznego udzielania pierwszej pomocy.
- W drugiej kolejności są kartkówki, prace domowe, zeszyt, itp. Inne oceny mają charakter wspomagający.
- Ocena semestralna/ roczna nie opiera się na średniej arytmetycznej z ocen cząstkowych.
- Dodatkowo brane będzie pod uwagę zaangażowanie i wkład pracy ucznia.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie:

- **celujący**, gdy uczeń opanował treści dopełniające oraz posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania dla danej klasy, potrafi selekcjonować i hierarchizować wiadomości, z powodzeniem bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, pod okiem nauczyciela prowadzi własne prace badawcze, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach bardzo trudnych. Ze sprawdzianów testowych otrzymuje 100% i po wyżej punktów możliwych do uzyskania (zadania dodatkowe);
- **bardzo dobry**, gdy uczeń opanował treści dopełniające obejmujące pełen zakres kształcenia, umie samodzielnie interpretować zjawiska, odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, uwzględniająca język przedmiotowy i adekwatna do poziomu wymagań na ocenę bardzo dobrą, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach trudniejszych, ze sprawdzianów testowych otrzymuje 90-100% punktów możliwych do uzyskania;
- **dobry**, gdy odpowiedź jest samodzielna, z niewielkimi usterkami językowymi, zgodna z wymaganiami na ocenę dobrą, uczeń właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczy w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych, rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod, samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi, ze sprawdzianów testowych otrzymuje 75-90% punktów możliwych do uzyskania
- **dostateczny**, gdy zawiera małe błędy, jest samodzielna, lecz niepełna, zgodna z wymaganiami podstawowymi, uczeń opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązywać podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko, ze sprawdzianów testowych otrzymuje 50-74% punktów możliwych do uzyskania.
- **dopuszczający**, gdy odpowiedź jest zgodna z wymaganiami koniecznymi, obejmuje wiedzę i umiejętności proste, łatwe do opanowania i zapamiętania dla każdego ucznia, niezbędne do dalszej edukacji, często przydatne w życiu, ze sprawdzianów testowych otrzymuje 30-49% punktów możliwych do uzyskania.
- **niedostateczny**, otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą określonych w programie nauczania oraz gdy opuszczał zajęcia (nieobecności usprawiedliwione i nieusprawiedliwione) i na

bieżący nie uzupełniał zaległości, gdy odpowiedź zawiera poważne błędy merytoryczne, jest niesamodzielna i pomija najważniejsze kwestie.

Zasady poprawiania ocen:

- Sprawdzian, test przeprowadzany jest jednocześnie w całej klasie.
- Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu lub testu w terminie 14 dni od otrzymania pracy.
- Uczeń może poprawić ewentualnie oceny wyższe od niedostatecznej, ale po uzgodnieniu z nauczycielem.
- Poprawa jest dobrowolna, odbywa się w ciągu dwóch tygodni od rozdania prac i tylko jeden raz.
- Przy pisaniu poprawy sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny są wpisywane do dziennika np: 1/4, 2/5, ocena niedostateczna z poprawy nie jest wpisywana do dziennika, jako ostateczną ocenę za sprawdzian przyjmuje się średnią z obu sprawdzianów, testów.
- Uczeń, który był nieobecny na zapowiadającym sprawdzianie lub teście musi napisać pracę zaliczeniową w najbliższym terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- W przypadku, gdy uczeń zgłosi chęć uzupełnienia braków z przedmiotu, nauczyciel zobowiązany jest udzielenia pomocy;
- Oceny uzyskane z kartkówek 15 minutowych nie podlegają poprawie;
- Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może napisać sprawdzianu lub testu w określonym terminie, wówczas ma obowiązek napisać sprawdzian (test) w innym terminie, ustalonym z nauczycielem;
- Nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę ocen z kartkówek lub zadań domowych – dotyczy to tylko ocen niedostatecznej oraz dopuszczającej.

Sposoby informowania uczniów i rodziców:

- Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z powyższym PSO oraz wymaganiami na poszczególne oceny.
- Oceny cząstkowe są jawne, oparte o kryteria oceniania.
- Wszystkie prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole, przy czym są one do wglądu dla uczniów i ich rodziców. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.
- O ocenach cząstkowych z przedmiotu informuje rodziców wychowawca. O ocenach cząstkowych lub końcowych za pierwszy semestr informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich, udostępniając zestawienie ocen lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami.
- Dwa tygodnie przed końcem semestru nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie, a wychowawca informuje rodziców.

- Miesiąc przed końcem roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie, a wychowawca informuje rodziców.

Wymagania edukacyjne w klasie III gimnazjum z edukacji dla bezpieczeństwa

Ocena celująca

Uczeń potrafi:

- opisać zagrożenia zdrowia i życia człowieka spowodowanego przez zagrożenia naturalne w regionie i w Polsce w ostatnich latach
- wymienić podstawowe źródła zagrożeń chemicznych i radiacyjnych
- scharakteryzować zagrożenia, które miały miejsce w regionie i w Polsce i przedstawi propozycje zapobiegania im w przyszłości
- wymienić czynności, które należy podjąć po ustąpieniu powodzi
- wymienić struktury centralne i lokalne zarządzania kryzysowego w przypadku powodzi
- uzasadnić rozmieszczenie tablic i znaków bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i nauki
- potrafi zaproponować sposoby zapobiegania skażeniom chemicznym
- przedstawić funkcjonowanie obrony cywilnej w poszczególnych państwach europejskich
- przedstawić zasady ewakuacji ludności, zwierząt z terenów zagrożonych, potrafi wyjaśnić sposoby zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność
- przedstawić ogólne schematy ratunkowe oraz łańcuch ratunkowy
- ustalić i eliminować realne i potencjalne zagrożenia dla ratownika i poszkodowanego w miejscu wypadku
- przedstawić najważniejsze zadania ratownicze do czasu przyjazdu pogotowia
- wymienić zasady obowiązujące w wypadku masowym
- przedstawić schemat postępowania ratowniczego z niezbędnym wykonaniem zabiegów resuscytacyjnych
- wyjaśnić jakie warunki muszą być zachowane przy RKO i PPŻ u porażonych prądem, przy podtopieniu / utonięciu i u kobiety ciężarnej. postępować według schematu ratunkowego
- dokonać badania w celu rozpoznania rodzaju urazów i stanu poszkodowanego
- przedstawić schemat postępowania przy krwotoku tętniczym i żylnym
- wykonać niezbędne czynności przeciwwstrząsowe w różnych sytuacjach
- udzielić pomocy przy zwichnięciach i skręceniach połączonych z innymi urazami wykorzystując łańcuch ratowniczy
- udzielić pomocy przy złamaniach połączonych z innymi urazami wykorzystując łańcuch ratowniczy

- dostosować postępowanie do rodzaju zatrucia i drogi wnikania zgodnie ze schematem postępowania ratowniczego
- rozpoznać jakimi drogami może nastąpić zatrucie organizmu i potrafi udzielić pierwszej pomocy
- wyjaśnić skutki ogólne oparzeń i zagrożenia z tym związane
- zaproponować działania przeciwwstrząsowe przy oparzeniach
- wyjaśnić zagrożenia związane z brakiem udzielenia pomocy osobie z napadem drgawkowym, napadem duszności, zawałem serca, udarem mózgu
- zdiagnozować i udzielić pomocy poszkodowanym w nagłych zachorowaniach zgodnie ze schematem ratowniczym

Ocena bardzo dobra

Uczeń potrafi:

- opisać skutki zagrożeń dla ludności, infrastruktury i gospodarki kraju spowodowane przez klęski żywiołowe
- wyjaśnić istotę zagrożeń towarzyszących rozwojowi cywilizacji
- potrafi zaproponować działania zapobiegawcze
- przedstawić sposoby zapobiegania degradacji środowiska regionie
- zaproponować własne sposoby przeciwdziałania i unikania zagrożeniom bezpieczeństwa
- opisać środki i sprzęt gaśniczy oraz przedstawić zasady ich stosowania podczas pożaru
- przedstawić sposoby ratowania ludzi i zwierząt z pożaru
- scharakteryzować elementy profilaktyki przeciwpożarowej
- omówić istotę różnych zagrożeń pożarowych
- dokonać analizy lokalnych zagrożeń związanych z wodą
- sporządzić indywidualny plan postępowania na wypadek lokalnych zagrożeń hydrologicznych
- wyjaśnić, dlaczego należy dążyć do jednoznacznego rozumienia informacji o niebezpieczeństwie
- zna zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznym
- scharakteryzować regulacje prawne ochrony i obrony cywilnej
- wyjaśnić zasady zachowania się po ogłoszeniu poszczególnych alarmów
- scharakteryzować poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego oraz ich rolę i znaczenie
- uzasadnić konieczność udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia życia
- wie kiedy i jak ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej z pozycji zastanej

- wymienić zagrożenia związane z brakiem przytomności i sposób postępowania zapobiegających wystąpieniu
- postępować według schematu ratunkowego
- wykonać resuscytację przez jedną i dwie osoby na fantomie
- przedstawić objawy porażenia prądem i piorunem oraz wie jak należy udzielać pomocy
- udzielić pierwszej pomocy zgodnie ze schematem ratowniczym
- wymienić sposoby tamowania krwotoków zewnętrznych
- wymienić sposoby tamowania krwotoków wewnętrznych
- wykorzystać podręczne środki unieruchamiające i różne sposoby postępowania
- dostosować właściwe czynności ratownicze do rodzaju urazu i sytuacji
- dostosować postępowanie do rodzaju zatrucia i drogi wnikania
- udzielić pomocy doraźnej w zatruciach różnymi drogami i w różnych sytuacjach
- udzielić pierwszej pomocy przy oparzeniu dostosowując sposób postępowania do sytuacji postępując według schematu ratunkowego
- udzielić pierwszej pomocy przy odmrożeniu dostosowując sposób postępowania do sytuacji postępując według schematu ratunkowego
- ustalić, co się stało w miejscu wypadku
- rozpoznać zagrożenia związane z brakiem udzielenia pomocy osobie z napadem drgawkowym, napadem duszności, zawałem serca, udarem mózgu

Ocena dobra

Uczeń potrafi:

- uzasadnić zasady postępowania w rejonach klęsk żywiołowych
- wymienić źródła zagrożeń ekologicznych w regionie
- opisać zasady zachowania się podczas wystąpienia zagrożeń
- opisać zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych
- podać elementy trójkąta spalania, wie jakie warunki muszą by spełnione, aby nastąpił proces spalania
- określić czym zajmuje się ochrona przeciwpożarowa
- opisać zasady ratowania ludzi, zwierząt i mienia
- określić stopień zagrożenia pożarowego we własnym domu
- opisać znaczenie wody w życiu człowieka
- wskazać podstawowe czynności biernej ochrony przeciwpowodziowej
- wskazać lokalne zagrożenia powodziowe
- opisać znaczenie znaków ewakuacyjnych, ochrony przeciwpożarowej , BHP
- wie jakie mogą być zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry
- wymienić i opisać elementy systemu krajowego ratownictwa
- przedstawić obowiązki osób podlegających ewakuacji

- podać znaczenie poszczególnych rodzajów znaków
- opisać znaczenie oznakowanie substancji toksycznych i biologicznych
- wymienić powinności obywatelskie w zakresie ochrony i obrony cywilne
- wymienić rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych oraz systemy alarmowania i informowania ludności
- sprawdzić oddech, określić go
- przedstawić ogólne schematy ratunkowe oraz łańcuch ratunkowy
- wymienić stany bezpośredniego zagrożenia życia
- wymienić przyczyny omdlenia oraz braku przytomności
- objawy śmierci klinicznej i biologicznej
- ułożyć poszkodowanego, zna miejsce ucisku, jego częstotliwość i głębokość
- podać warunki bezpieczeństwa ratownika przy udzielaniu pierwszej pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym
- wymienić przyczyny omdlenia oraz braku przytomności
- wymienić rodzaje krwotoków
- rozróżnić rodzaj krwotoku na podstawie objawów
- opisać zastosowanie podręcznych środków do unieruchomienia kończyn dolnych i górnych
- określić ogólne zasady udzielania pomocy przy złamaniach
- wymienić najczęstsze przyczyny zatrucia i rodzaje trucizn
- podać ogólne sposoby usuwania trucizn i nieswoiste odtrutki
- wymienić przyczyny i rodzaje urazów termicznych
- rozpoznać rodzaj i stopień oparzenia na podstawie objawów
- udzielić pomocy poszkodowanemu z zawałem serca
- udzielić pomocy poszkodowanemu napadem drgawkowym

Ocena dopuszczająca

Uczeń potrafi:

- wymienić naturalne zagrożenia czasu pokoju
- wymienić zagrożenia związane z działalnością człowieka
- wymienia zagrożenia w najbliższej okolicy zamieszkania i szkoły
- opisać zagrożenia współczesnej młodzieży
- podać definicję pożaru
- wezwać telefonicznie pomoc do gaszenia pożaru
- pokazać miejsca gdzie znajduje się podręczny gaśniczy w szkole
- zna znaki ewakuacyjne
- określić, jakie substancje można gasić wodą, a jakie nie
- opisać zagrożenia związane z powodzią
- wymienić czynności podczas ewakuacji powodziowej

- nazwać tablice i znaki bezpieczeństwa
- opisać, czym wyróżniają się tablice i znaki BHP
- określić podstawowe zadania ochrony i obrony cywilnej
- wyjaśnić znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja, dezynsekcja
- podać ogólny schemat zgłaszania wypadku
- wymienić czynności wchodzące w zakres pierwszej pomocy
- podać prawidłowe wartości tętna i oddechu u człowieka dorosłego i dziecka
- podać pojęcie pierwszej pomocy i jej cele
- wskazać miejsce wykonywania masażu serca
- rozpoznać oznaki zatrzymania oddechu i krążenia
- wymienić czynności wchodzące w zakres pierwszej pomocy
- wymienić czynności wchodzące w zakres pierwszej pomocy
- zdefiniować pojęcia krwotoku
- zdefiniować pojęcia wstrząsu
- udzielić pierwszej pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia, skręcenia
- wymienić rodzaje urazów kostno - stawowych i ich objawy
- zdefiniować podstawowe pojęcia
- wymienić drogi wnikania trucizn do organizmu
- wymienić źródła zagrożeń urazami termicznymi
- podać stopień oparzenia
- udzielić pomocy poszkodowanemu przy omdleniu
- udzielić pomocy poszkodowanemu z krwotokiem z nosa

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć
- nie opanował wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych niezbędnych do dalszego kształcenia
- nie potrafi wykonać prostego polecenia
- wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki
- nie interesuje się przedmiotem

KRYTERIA OCENY PREZENTACJI UMIEJĘTNOŚCI I WIADOMOŚCI Z RKO

Podejmowanie działania/ Ocena wykonanych czynności:

BEZPIECZEŃSTWO

- - ratującego (rękawiczki, maseczka) 0-1
- - miejsca zdarzenia (usunięcie przedmiotów niebezpiecznych, zabezpieczenie miejsca wypadku) 0-1

SPRAWDZANIE CZYNNOŚCI ŻYCIOWYCH

- - sprawdzenie przytomności 0-1
- - udrożnienie dróg oddechowych 0-1
- - sprawdzenie oddechu 0-1

WEZWANIE POMOCY

- - podanie właściwego numeru telefonu 0-1
- - określenie miejsca zdarzenia 0-1
- - opisanie urazu 0-1
- - podanie informacji o poszkodowanym 0-1
- - podanie informacji o ratującym (zasada nie odkładamy pierwsi słuchawki) 0-1

ZAKRES PIERWSZEJ POMOCY

- - prawidłowe ułożenie rąk na mostku poszkodowanego 0-1
- - ułożenie rąk prostopadle do mostka 0-1
- - blokada rąk w łokciach podczas ucisku klatki 0-1
- - cykl 30:2 0-1
- -tempo ucisku 100- 120/min 0-1

- Razem punkty 0-15

- Za każde poprawne czynności uczeń otrzymuje 1 punkt, za źle wykonane czynności lub pominięcie otrzymuje 0 punktów.

15-13pkt- bdb

12- 10pkt- db

9- 7pkt- dst

6- 4pkt- dop

3- 0pkt- ndst